

DECIZIE

27 aprilie 2016

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, – Svetlana Filincova,
Judecători – Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru
Elena Covalenco, Maria Ghervas

Examinînd recursul declarat de Andrei Lavric,
în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
către Andrei Lavric împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova
privind anularea ordinului și repunerea în funcție,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, prin
care a fost admis apelul depus de Serviciul Vamal al Republicii Moldova,

a c o n s t a t a t :

La 04 decembrie 2014 Andrei Lavric a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, solicitînd
anularea ordinului nr.1528-p din 20 noiembrie 2014, emis de directorul
general al Serviciului Vamal al Republicii Moldova și restabilirea lui Andrei
Lavric în funcția de inspector superior al Biroului Vamal Chișinău, post
vamal Criuleni nr.14, nr.18.

În motivarea cererii a indicat că la 20 noiembrie 2014, Serviciul Vamal al
Republicii Moldova a emis ordinul nr.1528-p „Cu privire la sancționarea
unor colaboratori ai Biroului Vamal Chișinău”, prin care Andrei Lavric a
fost eliberat din serviciu. În ordinul dat s-a constatat că, la 07 noiembrie
2014, în jurul orei 17:30, colaboratorii de poliție ai serviciului de protecție
internă și anticorupție al MAI au stopat în s.Zolonceni, r-nul Criuleni,
mijlocul de transport Mercedes Sprinter cu nr/î CRX197. Unitatea de
transport menționată transporta mărfuri de larg consum, în valoare de
aproximativ 200 000 lei, fără acte de proveniență. În conformitate cu
scrisoarea șefului serviciului de protecție internă și anticorupție al MAI,
mărfurile depistate în mijlocul de transport nominalizat au fost introduse
prin regiunea transnistreană din or.Odesa, Ucraina. Acesta a traversat
postul vamal intern de control Criuleni nr.14 și nu a fost oprit de nimeni, nu

a fost verificat nici de colaboratorii de poliție, nici de colaboratorii serviciului vamal.

A indicat Andrei Lavric că nu este de acord cu ordinul dat și a susținut că mijlocul de transport Mercedes Sprinter cu nr/î CRX197 circula din direcția or.Chișinău, virând în zona de control a postului vamal, astfel, o bănuială rezonabilă că la momentul trecerii postului vamal ar deține transporta marfă fără acte de proveniență nu exista la acel moment.

A mai indicat că, conform atribuțiilor conferite, nu avea obligația de a stopa vehiculele care trec prin postul vamal menționat.

Prin hotărârea Judecătoriei sectorului Centru, municipiul Chișinău din 16 iulie 2015, a fost admisă integral acțiunea civilă depusă Andrei Lavric împotriva Serviciului Vamal privind anularea ordinului nr.1528-p din 20 noiembrie 2014 și restabilirea în funcție. A fost anulat ordinul Serviciului Vamal nr.1528-p din 20 noiembrie 2014 „Cu privire la sancționarea unor colaboratori ai Biroului Vamal Chișinău” în partea ce ține de eliberarea din serviciu a reclamantului Andrei Lavric. A fost obligat Serviciul Vamal să-l restabilească pe Andrei Lavric în funcția de inspector superior al Biroului Vamal Chișinău, postul intern Criuleni, numărul 14, începând cu 20 noiembrie 2014.

Întru motivarea soluției, instanța de fond a reținut că ordinul de sancționare contestat este ilegal în fond, în partea ce ține de eliberarea din serviciu a lui Andrei Lavric. Deși Andrei Lavric a fost sancționat disciplinar cu eliberarea din serviciu pe motiv că nu a efectuat controlul fizic al mijlocului de transport Mercedes Sprinter cu n/î CRX197, fapt ce s-a soldat cu introducerea în țară a mărfurilor în valoare de 200 000 lei fără achitarea drepturilor de import, Andrei Lavric nu avea de unde să cunoască că mijlocul de transport ar fi efectuat o manevră de întoarcere și că de fapt mărfurile care le transportă au fost introduse prin regiunea transnistreană. Imaginile video confirmă faptul că mijlocul de transport se deplasa din direcția mun.Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015 a fost admisă cererea de apel depusă de Serviciul Vamal. A fost casată hotărârea Judecătoriei sectorului Centru, municipiul Chișinău, din 16 iulie 2015 și a fost adoptată o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Lavric împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea ordinului nr.1528-p din 20 noiembrie 2014 și restabilirea în funcție, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Întru motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, la efectuarea anchetei de serviciu, comisia de disciplină a ținut cont de gravitatea abaterii comise, precum și de toate circumstanțele expuse, iar acțiunile

colaboratorului vamal au avut drept rezultat introducerea ilegală în țară a unui lot de marfă de larg consum, ori potrivit prevederilor Legii Serviciului în organele vamale, acțiunile care contribuie la trecerea bunurilor peste frontiera vamală cu încălcarea legislației vamale, sunt considerate încălcare gravă a disciplinei de serviciu, pentru ce și s-a aplicat sancțiunea disciplinară de eliberare din serviciu în organul vamal.

La 12 februarie 2016 Andrei Lavric a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel, solicitând, casarea încheierii prin care a fost primită spre examinare cererea de apel, casarea deciziei recurate și menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea cererii a indicat că cererea de apel a fost semnată de Corneliu Trofăilă, care a depus cererea de apel nemotivată din numele Serviciului Vamal al Republicii Moldova și ulterior cererea de apel motivată, însă fără a confirma în instanța de apel calitatea sa de reprezentant și nici împuternicirile acordate de Serviciul Vamal.

Consideră recurentul că încheierea protocolară din 10 noiembrie 2015 a instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece cererea de apel nemotivată, cât și cererea de apel motivată a fost semnată de o persoană neîmputernicită, care nu a fost delegată de Directorul General al Serviciului Vamal al Republicii Moldova.

A mai indicat că, la examinarea apelului, instanța de apel a dat o analiză superficială și selectivă a circumstanțelor cauzei. Instanța de apel nu a verificat corectitudinea sancționării în baza ordinului nr.1528-p din 20 noiembrie 2014, fiind menționat în mod superficial că Andrei Lavric ar fi fost obligat în conformitate cu fișa de post, Legea serviciului în organele vamale și codului de conduită a colaboratorului vamal, să-și execute atribuțiile de serviciu cu conștiinciozitate și responsabilitate.

Susține recurentul că instanța de apel a concluzionat că acțiunile acestuia au avut ca rezultat introducerea ilegală în țară a unui lot de marfă de larg consum, în lipsa a cel puțin unui înscris la dosar, din care ar rezulta constatările instanței în sensul dat.

Mai indică recurentul că, procesul contravențional în privința proprietarului autovehiculului Mercedes Sprinter cu nr/î CRX197 a fost încetat, fiind dispusă restituirea autocamionului și a lotului de marfă aflată în el.

La 22 martie 2016 Serviciul Vamal al Republicii Moldova a depus referință la recursul declarat de Andrei Lavric, solicitând respingerea cererii.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, în referință și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial

și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Lavric necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

Conform art.445 alin.(1) lit.c) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin prisma art.6 CEDO și art.241 din Codul de Procedură Civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

La fel, art.373 din Codul de Procedură Civilă, impune în sarcina instanței de apel obligația de a aprecia probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Analizând decizia recurată, Colegiul reține ca fiind întemeiate criticile aduse de recurent în privința netemeinicii deciziei instanței de apel și anume, Colegiul consideră că circumstanțele cauzei au fost examinate în mod superficial, cu încălcarea normelor de procedură.

Instanța de recurs atestă că, la originea litigiului în cauză se află acțiunea lui Andrei Lavric împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, privind anularea ordinului și restabilirea în serviciu.

Conform pct.2 anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.4 din 2 ianuarie 2007 cu privire la aprobarea efectivului-limită și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Vamal, Serviciul Vamal este un organ de drept, cu statut de persoană juridică, dispune de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, activează conform principiului de instituție bugetară, finanțată de la buget, dispune de mijloace (fonduri) speciale, precum și de resurse obținute de la activitatea unităților din subordine aflate la autogestiune.

Pct.8 al aceluiași regulament prevede că, Serviciul Vamal este condus de un director general.

În speță, la 23 iulie 2015 Serviciul vamal a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei sectorului Centru, municipiul Chișinău din 16 iulie 2015, fiind depusă cererea de apel nemotivată (f.d.105). Ulterior, la 29 octombrie 2015 a fost depus supliment la cererea de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul (f.d.113).

Colegiul reține că, atît cererea de apel inițială, cît și suplimentul la cererea de apel, nu a fost semnată de directorul general al Serviciului Vamal, după cum se menționează în cereri. Acest fapt a fost recunoscut de însuși reprezentantul Serviciului Vamal, care în ședința de judecată din 24 noiembrie 2015 a susținut că cerere de apel a fost semnată de Corneliu Trofăilă (f.d.128-129). Întru confirmarea împuternicirilor semnatarului cererii de apel a fost prezentat ordinul directorului general al Serviciului Vamal de autorizare a lui Corneliu Trofăilă, director al departamentului venituri și tehnologii informaționale al Serviciului Vamal, cu dreptul la a doua din prima semnătură.

În acest sens, Colegiul reține ca fiind întemeiate criticile aduse de recurent în partea ce ține de încălcările admise de instanța de apel la etapa primirii cererii de apel, avînd în vedere că cererea de apel a fost primită spre examinare în mod pripit, fără să fi fost înlăturate dubiile asupra împuternicirilor semnatarului cererii de apel.

Conform art.75 alin.(2) din Codul de Procedură Civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari.

Totodată, art.80 din Codul de Procedură Civilă prevede că, (1) Împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. (3) Procurile se eliberează în numele persoanei juridice cu contrasemnătura administratorului ei sau a unei alte persoane împuternicite, adevărate prin acte de constituire și sigilate cu ștampila acestei organizații. (4) Valabilitatea procurii care confirmă împuternicirile reprezentantului în instanță de judecată încetează în temeiul art.255 din Codul civil. (6) Reprezentantul legal depune în judecată actele ce atestă statutul și împuternicirile sale. (7) Împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În conformitate cu pct.12 anexa nr.3 la Hotărîrea Guvernului nr.4 din 2 ianuarie 2007 cu privire la aprobarea efectivului-limită și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Vamal, directorul general este în drept să delege prin ordin persoanele cu funcții de răspundere din cadrul serviciului cu dreptul de a semna actele oficiale, însă aceste atribuții sunt delegate în conformitate cu legislația în vigoare. Se cere a fi precizat

că, anume procura este înscrisul care vine să confirme împuternicirile conferite de reprezentat, potrivit art.252 alin.(1) din Codul Civil.

Astfel, reieșind în sensul normelor de drept citate supra, se impune concluzia că, întru confirmarea împuternicirilor delegate semnatarului cererii de apel în numele Serviciului Vamal, urma fi prezentată procura eliberată semnatarului cererii de apel de directorul general al Serviciului Vamal.

Pretinsul drept la a doua din prima semnătură, în lipsa procurii în acest sens, în mod cert nu confirmă ca fiind întrunite condițiile pentru formularea împuternicirilor reprezentantului, expres stabilite la art.80 din Codul de Procedură Civilă.

În altă ordine de idei, Colegiul remarcă că instanța de apel a eșuat să examineze toate circumstanțele pricinii și să dea o apreciere și răspunsuri la toate argumentele părților. Întru susținerea concluziei date, Colegiul reține că instanța de apel a constatat că legalitatea ordinului de sancționare este evidențiată de însuși acțiunile lui Andrei Lavric, ori acțiunile colaboratorului vamal au avut drept rezultat introducerea ilegală în țară a unui lot de marfă de larg consum. Aprecierea dată este în contradicție cu circumstanțele invocate de Andrei Lavric în cursul examinării cererii de apel, ori la capitolul introducerii ilegale în țară a unui lot de marfă de larg consum, acesta a făcut referire în referința prezentată instanței de apel (f.d.125) la hotărârea Judecătoria Criuleni din 24 noiembrie 2014 prin care s-a declarat nul procesul verbal cu privire la contravenție, întocmit în baza art.265 din Codul Contravențional, fiind dispusă restituirea automobilului de model Mercedes Sprinter n/î CRX197 și a mărfii aflate în el.

Circumstanța dată cu certitudine vine în contradicție cu concluziile instanței de apel privind acțiunile colaboratorului vamal care au avut drept rezultat introducerea ilegală în țară a unui lot de marfă de larg consum, însă instanța de apel a evitat să se pronunțe în acest sens, nefiind clare motivele pentru care argumentele invocate de Andrei Lavric nu au fost reținute.

Reieșind din specificul litigiului în cauză și avînd în vedere că sancțiunea aplicată lui Andrei Lavric nemijlocit a fost dictată de pretinsele acțiuni ale colaboratorului vamal care au avut drept rezultat introducerea ilegală în țară a unui lot de marfă de larg consum fără achitarea drepturilor de import, în mod primordial se impune ca în speță această introducere ilegală sau tentativă să fi fost constată, ori în caz contrar, concluziile instanței de apel privind legalitatea ordinului de sancționare sunt neîntemeiate și lipsite de un suport probatoriu.

Colegiul remarcă că aspectul ce ține de acțiunile colaboratorului vamal care au avut drept rezultat introducerea ilegală în țară a unui lot de marfă de larg consum fără achitarea drepturilor de import în speță este lipsit de claritate, ori instanța de apel a elucidat circumstanțele date doar prisma argumentelor invocate de Serviciul Vamal, nefiind luate în considerație obiecțiile aduse de recurent, fapt ce evidențiază o încălcarea a dreptului la un proces echitabil. Dreptul de a fi auzit, include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

În consecință, Colegiul consideră recursul declarat de Andrei Lavric ca întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii la rejudecare, nefiind posibilă corectarea omisiunilor evidențiate de către instanța de recurs.

Având în vedere cele menționate, în conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Andrei Lavric.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Lavric împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea ordinului și repunerea în funcție și se remite pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecători –

Svetlana Filincova

Sveatoslav Moldovan

Elena Covalenco

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas